

A Somlók

Ferenc, István, ifjabb Ferenc, Gábor. Előfordult, hogy mind a négyen egyszerre szerepeltek egy színlapon. Felmenőik között is akadtak színészek. A legfiatalabb, Gábor immár harmadik szegedi korszakát éli. 1999-ben szerződött vissza a Tisza-parti teátrumba, korábban 1985-89-ig, illetve 1990-től 97-ig már volt itt. Egyéb stációi : Békéscsaba, Debrecen, Szegedi Színikör, Kecskemét, Eger, Nyíregyháza. Nem csupán játszani, beszélgetni is imád, lelkemre köti, ne feledjük a hármaskör évfordulót, édesapja, Somló Ferenc Jászai-díjas, Déryné gyűrűs, a Miskolci Nemzeti Színház örökös tagja, az idén szeptember 10-én kilencven éves. Ő maga 35 éve a pályán, plusz augusztus 30-án lesz 55 éves.

Hallgatom a sötét napszemüveg mögé bújó művészt,- szemét a harmincöt év reflektor áradata igen megviselte. Rejtőzködik, a színpadon is ezt teszi, általában hátul áll, epizodistának hívjuk, nem értékítélet. Onnan valaki vagy elsőre megérint, vagy soha. Somló Gábor másfél százszor tette ezt, ugyanis 152 szerepet jegyez. Akkurátus ember, mindent számon tart, ahogy kell. Beszélünk marcipános nyalánkságokról, egészséges Pivízről, versekről, mert azokat is ír, két kiskötete jelent meg, legutóbb 2004-ben az Öltöző, benne színdarabjával. Ahogy elnézem, itt és most eljátszaná a Virág közönségének a Falat, vagy akár a Holdvilágot is, igaz, nyolc éve a Szegedi Színházban a Szentivánéji álomban Égeus volt.

- *Mintha önmagad megmutatása helyett folyton bújócskáznál. Tudatos vagy ösztönös?*
- Szeretek elrejtőzni a szerepben, imádom azt játszani, ami nem nekem való. Például örömmel lennék mészáros, vagy kukás, esetleg gengszter, a Barátok közt

tévésorozatban meg is mutathattam ez utóbbi figurát, majd egy évig szerepeltem a sorozatban.

- *Mondjuk, egy korrupt pap sem áll tőled távol.*
- Kedvenceim közé tartozik Machiavelli Mandragórájában Timoteus barát. Isteni figura, Debrecenben játsztam, még 1980-ban, néhai Kelemen Pál rendezte, élveztem. Sötét vörös parókát viseltem, nagy, hatásos gesztusokkal dolgozhattam, nagy sikerem volt vele.
- *A most következő évadban a Szegedi Kisszínház is bemutatja. Számítanak rád?*
- Ebben a darabban nem. Egy szezonban általában 2-3 szerepet kapok, ami elég is.
- *Elég?*
- Harmincöt éve vagyok színpadon, nyolc éve elértem a szakmai nyugdíjat, nincs már erőm konfrontálódni rendezőkkel. Inkább kiírom magamból azt, ami bosszant, dühít vagy boldoggá tesz.
- *Ne rohanjunk, mesélj további kedvenceidről!*
- A Diósgyőri Várszínházban 1985-ben a Mágнас Miskában Pixi lehettem, Turay Ida volt a nagymama, ugyanebben az évben Szegeden a Viktória nagyoperettben Miki táncoskomikus szerepét osztották rám. Sándor János rendezésében Szegeden, a Koldus és királyfiban utolért egy másik hálás pap szerep is. Békéscsabán a Csókos asszonyban Kubanek hentes mester voltam.
- *Egyéb szegedi alakításaid?*
- Többek közt a Tizenkét dühös emberben, a 4 esküdt, a Cirkuszhercegnőben Saskusin, a kardal rohangáló, a Janikában dr Pataky, sebészorvos, a Bolondok táncában a Titkár, az Énekes Madárban Móka, a legfrissebb pedig Gaston Auriel a Fekete Péterben.
- *Több versedben maró iróniával szólsz a rendezőkről. Nehezen viseled őket?*
- Elvették a játékomat a koncepciózusságukkal, erőszakosságukkal. Ne játssz, élj, ordítják állandóan.

- *Öltöző című darabodban, ami könyv alakban is megjelent, láthattuk a Szegedi Nemzeti Felolvasó Színpadán, szintén bemosol jó nagyot az úgynevezett rendezői színháznak. Pitács rendező azt harsogja, játssz belülről, mimika, gesztikuláció nélkül. Elutasítod?*
- *Az elidegenítés, a modernkedés nagyon messze áll tőlem. Talán mindent elárul, ha felsorolom a nagyra becsült, szeretett rendezőimet: Sík Ferenc, Bozóky István, Kapás Dezső, Angyal Mária, Iglódi István, Valló Péter, Sándor János.*
- *Édesapád 1938-ban táncoskomikusként kezdte. Volt Pécsett, Miskolcon, összesen hetven évet töltött színpadon. Gondolom, sokat tanultál tőle.*
- *Nem akarta, hogy bármelyik fia is színész legyen. István bátyámat vasutasnak szánta, erről azonban kedves kollegája, Lendvay Ferenc igazgató gyorsan és határozottan lebeszélte. Ferenc bátyámat könyvtárosnak, de ő is színész lett, én, nagy örömeire, elektrotechnikusként készültem.*
- *Elektrotechnikusként?*
- *Elegem volt, hogy a családban nem akad olyan, aki be tudott volna verni egy szöveget a falba, kicserélni egy biztosítékot. Dacosan azt gondoltam, majd én megmutatom, mi az igazi élet, a gyakorlatiasság.*
- *Sikerült?*
- *Nem! Gyorsan rájöttem, nem érdekel sem a könnyűáram, sem a nehéz. Csak hobbi szinten. Egyébként is folyton a színházban, a nézőtéren lógtam. Édesanyám is ott dolgozott nézőtéri ellenőrként. Láttam apámat az Optimista tragédiában Rekedtként, a Macbethben Banquoként, az volt az én főiskolám, akkor döbbsentem rá, a színpadon a helyem.*
- *Fiad, Ádám hasonló utat jár?*

- Hál' Istennek nem. Azt csinálja, amihez kedve van, a színház távol áll tőle, most épp a fotózás, és a számítógép köti le.

Somló Gábor 35 éve eldöntötte, a színpadon a helye, rendezőstől, kollegástól, mindenestől. Kevés olyan színész akad, aki szívből tiszteli idős színész társait. Róla elmondható. Miután becsapja Unicumát, áradozik néhai Sinka Károly nagyszerűségéről, Jakab Tamás megérdemelt Jászai-díjáról, Király Levente elismeréséről. Horváth Péter rendező urat dramaturgként isteníti, Bodolay Gézaról jó szívvel beszél, a megboldogult Gaál Erzsébet rendezőt szeretettel emlegeti, aki a Budapesti József Attila Színházba hívta. Nem mert menni.

Nyár van, cirpel a mobilja, felesége, Rónay Beáta táncművész aggódva kérdi, hol van már. Hová tűnt négy óra, alig beszélgettünk, jegyzi meg Somló óriás gesztusokkal, a Virág cukrázda gyomrában. Félig takarásban, akár a színpadon. Helyes ember, van minősége, írja róla egykori direktora, Székhelyi József. Van. Isten éltesse sokáig a Somlókat.

Bodzsár Erzsébet